

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben: Egész évre . 10 K	Vidékre: Egész évre . 12 K	Dr. HEBRONY JÓZSEF	Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
Fél évre . . . 5 „	Fél évre . . . 6 „	Szerkesztő:	A lap megjelen
Negyed évre 2-50 „	Negyed évre 3 „	FRANK ZOLTÁN.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusitónál.			

Kossuth Ferenc pongyolában.

A világon minden embert úgy tekintünk, amint mutatkozik: de kell is, hogy valamit mutasson. Inkább szenvedjük el az alkalmatlankodót, mintsem túrnók a jelentéktelent.
Goethe.

Jubilálunk magyarok! Ebben a rangkór-ságos világban, mikor mindenki jubilál az utcaseprőtől fel a hatalmas császárokig, jubilálunk mi is! Nem holmi márciusi idusokat, október 6-át, vagy egyéb emlékezetes nagy napokat, hanem mást jubilálunk, mert október 29-ikén lesz tíz éve, hogy *Kossuth Ferenc otthagya a verőfényes Itáliát s eljött hozzánk, hogy — mint mondá — „átvegye az atyja örökségét.“* Jubiláljunk!

Eljött s úgy fogadták, mint egy hatalmas fejedelmet, hogy a „nemzettel dolgozzék a nemzetért.“ Majd körutra indult az országban, járt faluról-falura, városról városra, ünnepeztette magát mint egy uralkodó, megismerni akarta „népét.“

Tíz év múlt el azóta. Az a Kossuth Ferenc, aki akkor bejött az országba, hogy a függetlenségi párt vezére legyen, az a Kossuth, ki akkoriban a legszebb frázisokban ígérte meg, hogy dolgozni akar, az a Kossuth Ferenc ma egy csendes, békés nyárspolgárpolitizálni is csak a malom alatt mer s harcolni vágyó seregét folyton leszerelteti, úgy hogy végtelen csodáljuk, hogy még mindig van neki új katonája.

Megvalljuk, hogy sokat, nagyon sokat vártunk Kossuth Ferencről, mikor hazajött. — Azt tudtuk, hogy nem olyan szónok, mint felejthetetlen édes atyja, de azt hittük, hogy agilis pártvezér lesz, ki többet tesz, mint beszél. Azonban ma tíz év után, mi függetlenségi választó polgárok sajnálattal látjuk, hogy Kossuth Ferenc többet ártott ügyünknek mint használt.

Irányi Dániel csak nem volt egetvivő lángész, csendes, jámbor ember volt, puritán kedély, gyöngé szónok, de a pártot bámulatosan tudta vezetni, összetartani s nem egy politikai siker koronázta pártvezéri tevékenységét. A vallás szabad gyakorlását catói módon hangsúlyozta, követelte, ugyszintén a polgári házasságot s ma halála után ez eszmék megvalósultak.

Kossuth Ferenc ellenben azzal kezdte tényét, hogy kizavarta Ugronékat, mivel az ultraliberális sajtó uoos-untig klerikálisoknak nevezte őket. Szerteszakadva, egymással folyton torzsalkodva, veszekedve, szégyent, paktálásokat, megalkuvást teremtve vezette a jobb sorsra érdemes pártot Kossuth Ferenc.

Tíz éves fordulónál ezt a szerencétlen pártvezért, bemutattam — pongyolában. T. i. politikai pongyolában. Minden animozitás nélküli teszem ezt, jól-lehet nincs reményem, hogy a „pártvezér“ megváltozzék.

Említettem, hogy tíz évvel ezelőtt betartotta az országot. Alulírott akkoriban lelkes

híve voltam Kossuthnak s majd mindenütt vele mentem. Fogadtatása élénk emlékezetemben van s most visszaidézem a multat s párluzamot vonok a régi Kossuth Ferenc és a mostani közt.

Cegléden leirhatatlan leikesedéssel fogadták, hisz a ceglédiek közül sokan voltak, kik boldogult atyját látták és hallották beszélni Cegléden. Fel is állt a Ferenc arra a történelmi nevezetességű asztalra, melyen 1848-ban *Kossuth Lajos állt.*

„*Megakarjuk változtatni a 67-iki egyezményt — ugymond — „mert veszélyesnek látjuk a haza jövőjére nézve. Törvényt változtatni polgári jog, amelyet a polgároktól elvenni nem lehet. Egy nemszedék nem kötheti meg örök időkre a többi nemzedéket.“*

Tíz év alatt tette erre nézve Kossuth Ferenc csak egy lépést is. Elpaktálta az önálló vámtérületet, beadta a derekát a kvótánál, miáltal csak a 67-iki törvényeket erősítette meg.

Thaly Kálmán (a nagy puzizkodó! szedőgyerek) a nagy entuziaszmustól ezeket mondá Cegléden: „Kossuth Ferenc elő nevé atyjától, a másikat Rákóczi Ferencről örökölte s így benne Kossuth és Rákóczi egyesül.“

A nagy békeapostol, a Rákócziak alapos ismerője, jósz próféta volt s nem emberismerő. Bár egyesült volna benne Kossuth és Rákóczi szelleme, akkor az ország sorsa tíz

TÁRCA.

Nyüvik a virágos kenderet.

Irta: Frank Zoltán.

Szeretem a falut, a maga csendes, néma nyugalmával; városi élet ideges, nyüzsgésteles napjai után olyan a falusi élet, mint egy üdítő álm, a vele járó édes nyújtózkodással, lombha — de jóleső — ástás mellett, puha, pelyhes ágyon.

A nyugalom élettani költészete! Csendes itten minden és még hozzá természetes is! A szó legigazabb értelmében.

Mikor a forró nap utját járja a meredek kék égen, még szellő se szállós; a fa lombja mozdulatlan, meredt; legfeljebb a rászálló madár dalol rajta és virág illatozza be az egész térséget; vagy a rengő kalász alatti kasza vágásának sajátos recsenése hallik a közel-távolból, annak, ki egy álló helytében figyel s hallgatódzik.

Udvarházak mögül kacsa hápog néha, vagy ijedt rebbenéssel fut rejtekbe a szárnyas-jóság hada, a kakas hangos, rikkantó szavára, ha közeleg a vérese. Egyébként csend van. Ez a hangos élet pedig csak harmoniája a néma nyugalomnak itt a természet ölében e képek kiegészítő része a békák egyhangú és mégis összhangzatos brekegése, kurutyolása.

Vagy ha heborul az ég s lombha felhők uszkálnak rajt' végig, megered az eső lassu, kopogó cseppekkel, majd sűrű zuhatag képében; egy-egy dörgés hosszú morajának visszhangja több percig is eltart, a hegyek, völgyek között; villámok cikáznak rendetlen futással és nyilróptü fényükben sajátos színt ölt a falu tornya és a pásztor kunyhója amott a hegytetőn, meg erdőkoszoruzta bércek néhol kimeredő csucsa, az isteni nagyvilágításban.

Es ez is csak jóleső. Valami fenséges borzalom tölti be a keblet. Micsoda törpe, hitvány alkotás e mellett ott a völgyben most pihenőt tartó gőzeke s cséplőgép, mit megszoktunk bántulni a falu népével, mint a haladó kor fenséges, hatalmas csodáit.

Mennyivel hatalmasabb, nagyobb csodák ezek: mennydörgés, villámlás eső és zivatar! Soha el nem érhető, utánozhatlan, nagyszabású dolgok.

S ha elfutott a zápor, rojtos felhők usznak fön az égen; a nap újra dönti forró sugarait, párák lesz a tájek és illatos is egyszerre, a legesodálatosabb gőz- és illatfűrdő ez.

Természetes itten minden, minden . . . A társaság maga és főképen az életrod.

A kultúra bünei importálva lesznek; hozza magával a végrehajtó, demagóg és arendás zsidó.

Az első ekezkvalással, hogy nincs teljes szabadság; a másik a szájjal, hogy im van szabadság; a harmadik pedig a pálinka és a sörös flaskók képében; piros pántlikában és ráncos cizmában.

Máskülönbén mezitlábás itten minden. Kezdve az uszkáló, vörös lábú kacsn, le egészen — vagy jobban mondva fel — a falunak a papjág, ki „Kneipolás“-címén járja háza táját és vadvirágos, harmatban fűrd, kertjét harinyamentesen.

Kizárólagos női ruhakelme és setyemkülönlegességek

Nagy raktár Árvai Soma Miskolcz, Széchenyi-u. 50.

év alatt nem hátra, hanem előrement volna s ma nekem nem kellene e kerütséget megírnom.

„Igyekezünk meggyőzni azon köröket“, mondá tovább Kossuth. — „amelyek folyton bizalmatlansággal vannak a független Magyarország eszméje iránt, hogy a független Magyarország a trón legbiztosabb alapja.“

Erre nézve se igyekezett azon, hogy legalább az országnak más pártállású polgárait győzte volna meg, kik után ama bizonyos köröket egy csapásra megnyerték volna. — Bár mindenütt, hol megjelent, roppant loyálistan, szinte tüntető hódolattal nyilatkozott a dynasztiáról.

Aradon pedig épenséggel rádupiázott a hiperloyalitätsi frázisokra, mondván: „lehetséges kivívni Magyarországot állami függetlenségét az uralkodó jogainak megsértése nélkül.“

Különös, hogy e szavakat épp a Golgothák városában mondta, S utána sietett letenni a vértanúk szobrára koszoruját. *Difficile est satyram non scribere.* A koszorúzás után pedig a lakomán poharát emelte a magyar alkotmányos királyra.

Makón ismét a munka láza fogta el, mert ezeket mondta: *nem jöttem szavakat hangoztatni, hanem dolgozni a haza függetlenségén, törvényes uton.*“

A polgármester beszédére pedig ezt válaszolta: „*kitartó és munkás ember leszek, még pedig azért is, mivel nemzetünknek legfőbb gyengesége az, hogy nem mindig volt kitartó, tehát ebben fogok, ha úgy szabad magamat kifejezni, jó példával előljárni és a néppel együtt hazánk jövője és felvirágzásáért munkálkodni kitartással, erélylyel.*“

Hol volt az a „kitartó munkásság“, hol volt a „kitartás és erély“ a tíz év alatt? A tények ellenkezőt bizonyítanak. Akkoriban könyek csillogtak a férfiak szemében, arra a tudatra, hogy Kossuth beváltja a szavát, ma újból könyek csillognak szemünkben, mivel keserűn csalódtunk s szívünk a fájdalomtól összefacsarodik.

Szegeden ismét loyalitätsi nyilatkozatokkal látta el beszédét s dacára ennek, a katonáknak megtiltották, hogy aznap este a Kossuth

E mezitlábás világban kivételt csupán bíró uram teszen, ki nem annyira passzióból, mint inkább a hivatali tekintélynek okáért, nyüvi az öt forintos bagaria eszimat és a mogyorófa pálcát.

Az élet célja pedig az ősi időkhöz hajlik vissza: a fajfentartás, meg megélhetés.

Mert hát mi tagadás benne, e két ősi célján felül a rendeltetésnek, a többi csak az élet gourmandériája, — teszem a művészet — mint ahogy a krémes béles is csak ilyen találmány és nem az élet szükséges, természetnyújtotta eszköze, hanem — a konyha művészeté.

Es ebbe az egyszerű világban csak Kántorné asszonyom vegyít némi kontrasztot, ha vasárnaponként csipkés napernyője alatt megy az anyaszentegyházba, mely a szomszédban van; vagy Sárka leánya, mikor vasárnap délután a falu láttára kiül a kapuba — kalappal a fején! No meg az árendás familiája, kik szombaton délután hideg, cukros tejet isznak, házuk előtt a vén akácfa árnyában, a származás és rendi különbség okáért.

Máskülönbben mezitlábás itten minden, még ők is a — hétköznapokon!

Hanem mostan kivétel van egy pár napra; zajos most az élet, a falu aljában a kertek alatt.

Nyüvik a virágos kender!

Tudják-e azt ők, szép városi asszonyok, leányok, hogy micsoda jelentősége van itt a virágos kendernek, a fehérnép előtt!?

Ferenc tiszteletére rendezett diszelőadáson a színházba megjelenjenek.

Hódmező-Vásárhelyen is folyton a királyról beszélt áradzó hangon, Mindszentén, hol Kossuth Lajos palatinusa Helfy Ignác volt akkoriban a képviselő, pedig már a győzelem biztos tudatában mondá: „*Arra töreksem, hogy megnyerjem a király jóváhagyását hazánk függetlenségének megszerzésére.*“

Sőt fejedelmi allűrökkel is spēkelte egyik beszédét, mondván „*szívesen jöttem el Helfy kerületébe.*“

Szentesen Kossuth Ferenc jónak látta, hogy tisztázza magát azon vád ellen, melyet kőrutazása alatt hangoztattak ellene, mintha ő igaztana, lázitana. Persze ilyenkor a dologról beszélt újból, nagy önérzettel mondván: „*En azért jöttem, hogy dolgozzam. En csak annyiban fogok valaha aspirálni vezérségre, hogy többet akarok dolgozni, mint más akar ki.*“

Hogy mennyire hittek neki akkoriban, s mennyire bíztak benne, mutatja az, hogy Sima Ferenc, Szentés akkori népszerű képviselője, sőt Hegyi Antal a híres csongrádi plébános is rajongó szeretettel vették körül. Azóta Kossuth Ferenc régen elfeledte, hogy ő nemcsak nevet örökölt, hanem kötelességeket is.

Debrecenben, Nyíregyházán megint loyalitätsi láz fogta el és poharát emelte az alkotmányos királyra. Ugyanekkor történt meg Debrecenben, hogy Kossuth beszéde után a cigány ráhuzta a „Jaj de huncut“ című ismeretes nótát. Nosza a kormányparti sajtó felzudult s Kossuth Ferenc ezek után jónak látta körutazását félbeszakítani.

Mi pedig vártuk zászlóbontását, vártuk a munkát, tevékenységet, amit ígért. 1895. tavaszán Tapolca kerülete óriási erőfeszítéssel mandátummal ajándékozta meg, majd Károlyi Gábor gróf halála után Cegléd képviselője lett.

Tíz év óta áll Kossuth Ferenc a függetlenségi párt élén s valljuk meg őszintén, e tíz év alatt a pártot sikerült neki — teljesen szétrobbantani. Nehányan Bánffysták lettek, néhányan Ugronisták, van egy csomó ugynevezett párton kívüli függetlenségi s az ő lágyemeleg politikájával elérte azt, hogy e különböző frak-

Mert itt a nevük nem gyöngéd nem, hanem úgy hívják: fehérnép avagy vászonceléd.

Alig hiszem, hogy tudják?

A mi önöknek ott a város vidám és zajos falai között a jour, télen színház, hangverseny, bál és társaság; nyáron fürdő, turf, sport és Isten tudná micsoda cukrossága még az életnek, az itt a falu vászonceléideinek egyetemlegesen a virágos kender!

Egy év, egy hosszú tél romantikája és balladája sokszor!

Es mindaz, ami önöknek aranyos fonállal szövődik a sima parketten, művirág, műillatos légkörben az első kézzorítástól és mosolytól az első csókig és oltárig; mindaz a sok idyll és dráma, mit az élet regénye, hol írásban, hol hagyományokban tart fel szájról-szájra, néha röpke napoknak, néha hosszú évek számára; mindaz itt falun a virágos kender természetes illatának légkörében, selymes, puha, halványszökés, sárga szálai mellett fonódik az orsó pörgése mellett a — fonóházakban. A fürtösféjű, virágos kender most nyüvi a falu kertjei aljában, a tarka-barka csoportban egybegyűlt vászonnép.

Ha szorgos is a munka, ettől nem lehet őket visszatartani s nem is kísérti meg senki.

Özre majd, ha kitiltották és meggerbebezték szépen, akár csak a mesébéli tündérlány kenderhaja, olyan szép lesz az majd. Külön fejbe kötve a színe s csomagokba az alja, a csepu.

Aztán rákerül a guzsalyra s pergő orsón gömböördik fonallal!

ciók egymással örökösen veszekednek, sőt még akkor se békülhetnek ki, ha a nemzet fontos ügyeiről van szó, mert mikor a tömör ellenzék az elleuség kapuját betöréssel fenyegeti, akkor Kossuth Ferenc „áll“-t vezényel és hiveivel leszerel, Görgey módjára lerakja a fegyvert. A kis csapat pedig, mely felémelt fegyverrel elsőnek rohant előre, meghökölve tekint hátra s szégyenében, bánatában neki is kihull kezéből a fegyver.

Nem, nem ilyen sorsot érdemel a függetlenségi párt. Itt az ideje, hogy szervezkedjék a párt önmagától, a párt jobbjai tegyenek félre minden személyes tekintetet s szervezzék újból a pártot. Adjanak egy teljes hű programot, fogadtassák el az ország összes függetlenségi pártjaival, szervezzék a pártot kerületenkint, egyesüljenek a kilépettek az új program alapján s a legfőbb dolog, ami égetően szükséges a nemzet érdekében: *birják rá Kossuth Ferencet, hogy mondjon le a pártvezetőségről, tegye le mandátumát s bizza azt másra, ki igazán tud és akar dolgozni.*

Kossuth Ferenc igen tisztességes uri ember, mi ezt nem vonjuk kétségbe, becsületes, jó lelkű ember ezt is elismerjük, de *végtelen gyenge politikus s mint ilyen, pártvezérnek abszolúte nem való.* Lehet, hogyha akadt volna valaki, aki Kossuth Ferencet emől felvilágosította volna, régebb megmenthették volna a pártot. Azonban most se késő még, Kossuth jóváteheti politikai hibáját és vonuljon vissza. Horátius mondá: „*B-atus ille, qui procul negotiis.*“ (Boldog, ki a közügyektől távol él.)

Mi magyarok pedig ne jubiláljunk, szomorú évforduló ez, egy cseppet se tudnánk most derült, vig arcot mutatni, mikor a „nemzet vezére“ tíz évig ennyire nem igyekezett a pongyolát illő köntössel felcserélni.

Mártonffy Imre.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszáineni ev. ref. egyházkerület most tartja őszi közgyűlését Szepsiben. Megjelent a közgyűlésen Kun Bertalan püspök is. Szeptember 25-én ünnepi istentisztelet volt, délbén pedig lakoma. A kerületi ülésen Kun Bertalan püspök és Meczer Béla elnökölt. Egyházkerületi tanácsbíróknak megválasztották Tüdös István dr.-t. Zsi-

S ebből a fonából készül majd a borjuszájú ing, meg a ráncos elejű ingváll is, melynek elejére ékes betűkkel ilyen lesz kivarrva piros, vagy színes pamuttal: * V. j. * értsd: hogy Varga Jóska't jelenti a borjuszájú ingnek ékes monogrammjá.

De ebből a fonából készül majd a kötőfék is a szürke fejébe; meg a kötél is, melylyel katonának vitték a falu legénynépének színe javát, legelejét; no meg az is, melylyel bevitték a vármegyeházára most már a tettes ügyészséghez. De ez már nem a természetnek, se a költészetnek, hanem a haladó koruak kulturái kinövésés képe.

De míg ezek elkészülnek, addig . . . addig? . . . Addig itt szövődnek a mesék, regék, legendák és nóták; tündérléányok és manók selyemhajáról és hosszú szakálláról; a falu legényéről, meg nótás Katáról, „Biró uram“; meg a szolgabíró, sőt még Samu, a falu kisbirája sem marad ki belőle.

Estéknént ha kigyulnak a mécsek a falu hosszában, hón alatt a guzsalyal megy a vászonnépség siető lépéssel a ropogó havon — a fonóházakba.

Az asszonya külön, külön a leánya! És még etetés után a legény-népség is. Itt fonják a kender.

Ki tudja, hogy a dévaj nóták között és mesék világában sodort szálakból majd mi lesz még?

Patyolating, vagy talán szemfedő? Mert ez a talaja a bölcső romantikájának, de meg a véres balladának is.

nati képviselők lettek egyházi részről: Fejes István, Radácsi György, Révész Kálmán, Vadász Pál, Kérészi Barna, Szabó Endre, Czinke István; világi részről: Bernáth Elemér, Komjáthy Béla, Meczner Béla, Dókus Ernő, Ragályi Béla, Vay Elemér báró, Meczner József. A pótképviselőket is megválasztották. Bizonyos vadakra vonatkozóan hosszabb vita után kimondta a közgyűlés: 1. hogy a sárospataki főiskola igazgató tanácsa beadványában felsorolt sérelmeket a tanács és a főiskola gondnoka ellen irányított vadakat, mint alaptalanokat, rosszalja és visszautasítja. 2. A főiskolai igazgató-tanács működését a főiskola vezetésében helyesli. 3. Utasítja az igazgató-tanácsot, hogy hasonló támadások megismétlődése esetén az egyházkerületnek az egyházi törvények figyelembe vételével a megtorló lépések megtétele érdekében tegyen jelentést. A közgyűlés jóváhagyta a sárospataki tápintézet építésére vonatkozó tervet és költségvetést. Czinke István betérjeszti az egységes liturgia tárgyában kiküldött bizottság jelentését. — Javaslója, mondja ki a kerület, hogy a liturgia egyesítését szükségesnek látja, úgy, hogy az egységesítés történelmi alapon történjék.

— **A rozsnói püspök lemondása.** Rozsnóról jelentik, hogy Ivankovics János püspök, akinek javadalmait a király a múlt hónapban zár alá tette, már elküldte lemondását egy a pápának, mint a királynak. Addig, míg a lemondást el nem fogadják, Ivankovics tovább kormányozza egyházmegyéjét, a lemondás elfogadása után pedig visszavonul a magánéletbe, püspöki címének megtartásával.

Városi közgyűlés.

— Március 15-ike hivatalos ünnep legyen. —

Szeptember 28.

Miskolc város képviselőtestülete ma dél után 3 órakor dr. Szentpáli István polgármester elnökelete alatt rendes közgyűlést tart.

Az alább közölt közgyűlési tárgysorozat 10 pontból áll. Csupa kisebb-nagyobb fontosságú folyó ügy az, ami a tárgysorozatban van.

De lesz a mai közgyűlésnek egy nagyfontosságú és hazafias tárgya is, ami meg éppen-séggel nem áll a tárgysorozatban, minthogy azt nem az érdemes és hazafias tanács ter-

Akit innen kidobnak, a fonóházából, annak a legénynek vagy sok, vagy kevés a falu. Ot szokott végződni a drámai része — bicskával — a falu utcájának valamelyik sarkán; csendes sötétségben, mikor csak dulakodás fojtott, morgó szava hallik s mely rémesebb szokott lenni, mint a halálmadár éles kivikolása . . .

Egy csillag pedig lefut az égen. Valaki meghalt a falu legényiből . . .

Véres lett egy patyolatszötte ingujj . . . De itt kezdődik a falusi élet romantikája is; amelynek utolsó csattanó fejezete: pántlikás mentéji, kurjogató vőfélyek és csengős, kendős fejű, számba ogott lovak.

Pisztolydurrogás között a nászép muzsikaszó mellett mosolygása közt fut el, tava, csak a vőlegény megilletődött, meg a menyasszony süti le a mirtusz-koszorúzott fejét . . . Nyűvik a virágos kendert!

Falunk alatt, a kertek alatt, hangos most az élet.

Innen a tornácra nézem sürgős munkájakat s belebámulok a tiszta, kék légbe.

S előttem mesék, regék, legendák és nóták alakjai lebegnek, zsonganak a légtérben . . . Meg románcok és balladák meséi szövődnek . . .

Az elhaladó kisbíró pedig köszöntése közben fejszól hozzám, úgy lassabb menés között . . .

— Ősz lesz, tekintetes uram! Nyűvik a virágos kendert.

— Az ám, Samu az lesz az . . . — Ő csak annyit lát most!

Boldog — mezitláb ember!!

jeszti a közgyűlés elé, hanem a képviselőtestületnek mintegy 60 lelkes, hazafias tagja, a város derék polgárai.

Ez a tárgy pedig, mely kérvény alakjában aligha nem a közgyűlés határnapját megelőzőt és kellő időben beérkezett ügyek sorába kerül a t. és hazafias tanács jóvoltából, az: **hogymondja ki a közgyűlés határozatilag, hogy Borsodmegye törvényhatóságát arra kéri, miszerint írjon fel a megye törvényhatósága a magyar képviselőházhoz, arra kérvén a képviselőházat, hozzon törvényt március 15-ikének hivatalos nemzeti ünneppé való tételére.**

Hetekkel ezelőtt tette szöve ezt lapunk, hivatkozván Zilah város hasonló hazafias határozatára.

A legutóbbi városi közgyűlésen szót is akart emelni e tárgyban napirend előtti indítvány alakjában Papp Lajos képviselő, de akkor az elnököl polgármester azzal tussolta el a dolgot, hogy az indítvány nem lett kellő időben benyújtva s így nem tárgyalható.

Nos, ami késik, hát azért el nem mulik.

Ugy tudjuk, hogy most már kellő időben, kellő formában és írásban mintegy 50–60 tekintélyes városi képviselő által aláírva lett beadva ezen, az indítványokat oly magasan felémelő indítvány még e hó 27-én.

Beadta pedig Papp Lajos, ez a jóra való, agilis, egyszerű, de annál hazafiasabb érzelmű városi képviselő, kinek kezdeményezésére és fáradozására annyi derék polgártársunk azt *köszödjéként* alá is írta.

Hisszük, hogy tárgyalását és gyhangu elfogadását most már semmi gátolni nem fogja, annál is inkább, mert azt mi a magunk részéről és csekély bár, de arra alkalmat nyújtó eszközeinkkel elejteni engedni továbbra sem fogjuk s amellet — bármi történjék is — továbbra is agítani fogunk addig és mindenképpen, míg határozattá nem lesz.

Mint hogy pedig e hazafias ügy a kimagyarozott körülményeknél fogva a tárgysorozatban kitüntetve nincsen, arra e sorok útján hívjuk fel az ügy iránt kétség nélkül hazafiasan érdeklődő városi képviselőtestület minden egyes tagját.

Legyen a határozat Miskolc városához, multjához és jövőjéhez méltó: *egyhangú!*

Látszólag béke, haladás és fejlődés nemzetünk jelenjének csalóka képe.

Valójában pedig nehéz időket élünk. Hipokratizis és anyagimádás átka lepte meg a nemzet tagjainak zömét; az „én” szeretete, önzés és közöny!

A nemzeti öntudatra ébredés hajdani és rajongó boldognak tartott ideális munkásai napról-napra mindjobban fogynak; szájukon a tettek hangzatos jelszavával, szívükben az önérdek máról-holnapra tartó mohó és olthatatlan — jól-rosszul teleplezett és kimagyarozott — titkos vágyával elteltlen.

Köröttünk pedig mindjobban erősödő nemzetek kulturája, gazdagsága, ereje és fölténye fenyeget bennünket a felszívással, az elnyeléssel . . .

Hát még köztünk; nálunk; Adriától a Kárpátokig! . . .

Nézzünk, lássunk, gondolkodjunk és merjünk is tenni; soha jobban és soha jobbkor, mint mostan! . . .

Nagy, kimondhatatlan létezők ma már a *nemzeti ideáknak* ápolása s azért legyen ünnepe a *március 15. szent és magaslatos napja Magyarországon!*

Mert csak *Isten* és a *nemzeti erő* már a mi *jövendőnk!*

Kesrüen és sokszor megbűnhödtük már a multat, ne és ezerszer ne dobjuk el a még remélhető jövődöt!

Legyen hát nemzeti ünnep a március tizenöt!

*

A mai közgyűlés tárgysorozatában, melyet egyébként alább adunk, nagyon helyénvalónak láttuk volna már (ami szintúgy hiányzik belőle), hogy a városnál régóta üresedésben levő és ideiglenesen betöltött *halottkocsisi* állás végre valahára való betöltése is kitézeteti volna.

Abban a hitben, hogy mindenesetre fontos közeleti okok miatt maradt ez el a mai közgyűlés tárgysorozatából, nem akarjuk most a mai és ünnepélyesnek ígérkező közgyűlés összhangját az e dolog felett való szélesebb medrű tárgyalással megzavarni. Hanem bizva erre nézve is a jövőben, im adjuk a közgyűlés tárgysorozatát:

1. Elnöki bejelentések.

2. A városi tanács előterjesztései:

a) a Miskolcon tartandó országos baromfi-kiallítás anyagi támogatása iránt;

b) Röck Rezső és társai városi alkalmazottaknak dragasági pótlék engedélyezése végett beadott kérvény tárgyában.

c) Teski Károly v. főpénztári könyvelőnek kegydíjazása ügyében.

3. A v. tanács jelentése a borsod miskolci gözmalom részvénytársaság és érdektársai mint szállítási vállalkozók kérvénye ügyében a városi közuti szabályrendeletnek hatályon kívül helyezése iránt.

4. A v. tanács jelentése a miskolci izr. hitközség előljáróságának a város területére b-hozott marhahus után kiszabott adópótlék és szemledij visszautalása iránt beadott kérvénye tárgyában.

5. Özv. Guttmann Hermanné beadványa a Fűzes utca 4. számú telkének a város által leendő megvétele végett.

6. A belgrád-utcai malomárok szabályozása által előállított 188 négyszögöl terjedelmű közterületnek eladási ügye (előszőr.)

7. Hartman József miskolci lakos király-utcai telkének megvásárlása (harmadszor).

8. Liberman Kálmán és Kólu Menyhért tulajdonát képező, a miskolci határban a sajtó szentpéteri ut mentén fekvő földnek megvásárlási ügye (harmadszor).

9. Bársony János v. t. ügyész kérvénye szabadságidejének meghosszabbítása iránt

10. Közgyűlés határnapjág kellő időben beérkező ügyek.

UJDONSÁGOK.

Október 6.

Borzalmas vége lett Arad alatt ötvenöt év előtt a magyar nemzet egyik fenséges tárgyu és megkapó erejű hősi eposzának . . .

A hősök hősei 13-mának golyó és hóhér kötél pusztítá el dicsőséges életet . . .

1849. október 6-ikát írták akkor . . . Kód borult a tájra és köny lopódzott milliók szemére.

Azóta felosztott a kód és néla-napján nap-sugár is hull e haza földjére az égről; de csak a napnak mindenki számára kijutó sugára.

A nemzetek sorsából osztályos részünk még mindig: feledni, türni.

Vigasság csak olykor lop utat szíveinkbe, de állandó és legtöbb része még ma is csak: a szentelt fájdalom s a bus emlékezet nyomán szemünk pilláján újból és újból megrezdülő könyű.

Talán nem is hiába jutott ki nekünk pátronánkul a fájdalom anyja: Mária!

Mert egyszer egy évben minden nemzetnél ünnepet ül a halál: *halottak napján.*

De nekünk? Nekünk — ki tudná, hány

ilyen napunk is jutott ki a sors haragjától; az idők ádáz, zord zivatarában...

De a halottak napján felül egy még minden-esetre kijutott. Október 6-ika.

Közeledik! Ködével, könyveivel együtt!

Nagy napja ez is a magyarnak; hősök napja!

Emlékezzünk!!

*

Felhívás.

A Borsodvármegyei 1848-49-iki honvédek egylete az Aradon 1849. évi október 6-án kivégzett 13 vértanu emlékére kegyeletes gyászünnepélyt rendez.

A gyászünnepély a szabadságharc mártyrjai halálának évforduló napján, folyó 1904. évi október 6-án itt Miskolcon, a református új templomban reggeli 9 órakor alkalmi imával, a minorita zárdái templomban pedig 10 órakor gyászmisével fog megtartatni, a miskolci Dalárégylet közreműködésével.

Hisszük és reméljük, hogy minden igaz magyar honfi és honleány, kinek kebelében a hazaszeretet lángja lobog, s kinek szívében a szabadságharc mártyr halált szenvedett nagy hőseinek emléke iránti kegyelet él, részt veend ezen gyászünnepélyben.

Rézt Miskolcon, a Borsodvármegyei 1848/9-i Honvédegylet 1904. évi szeptember 11-én tartott közgyűléséből.

Sassy István,

honvéd egyleti elnök.

Orczy Gyula temetése. Orczy Gyulának kedden délután 3 órakor volt a beszentelése a Kossuth-utca 18. sz. alatti gyászházban a közönség nagy részvétel mellett. A beszentelést Blazsejovszky Ferenc apátplébános végezte segédlettel. A tömérdek koszorúval borított ravatalt városunk előkelőségei állták körül, hogy megadják a végtisztességet az elhunytak. Közéletünk volt kiváló alakjának. A közönség sorában ott voltak: báró Vay Béla v. b. t. t., Konja Sándor altábornagy, hadosztály parancsnok, Horváth Lajos főrendiházi tag, Miklós Ödön, Soltész Nagy Kálmán és Bizony Ákos orsz. képviselők. Testületileg jelent meg a vármegyei tisztikar, élén báró Vay Elemér főispánnal és dr. Tarnay Gyula alispánnal, továbbá az 1848-as öreg honvédek Sassy István vezetésével. A Kamara képviselőjében Pflieger J. Ferenc alelnök és dr. Sugár Ignác titkár jelentek meg. — Jelen volt dr. Szentpáli István polgármester, Jekkelfalussy Andor, Kaffka I., nyug. kir. táblabíró, Görgey László máv. üzletvezető, a máv. több főtisztviselőjével, Ortway Miksa kuriai bíró, törv. elnök, dr. Racz György, dr. Szabó Gyula, Szaffka Pál, kir. közjegyző, Glósz Károly, Bartányi Gyula, Raisz Ernő kir. főmérnök és több járási főszolgabíró. A holttestet Heő-Bábara szállították, ahol szerdán délelőtt 10 órakor a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A vármegyéről. Dr. Nagy Ferenc megyei aljegyző hat heti szabadságát megkezdte és egy dalmáciai tengeri fürdőn fogja tölteni. — Dr. Magasházy Béla megyei főlevéltárnok, Fiuméből, ahol szabadságidejét töltötte, hazakereszt és hivatali állását újból elfoglalta.

Huszonöt éves tanári jubileum. A helybeli polgári fiúiskola tanfelügyelősége és tanári kara október hó 1-én Szopkó István tanár pályafutásának negyedszázados jubileumát fogja ünnepelni. Az ünnepély az iskola tornacsarnokában lesz megtartva d. e. 9 órakor a következő műsorral: 1. Szózat. Énekl. a dalkar. 2. Megnyitó beszéd: Király Károly igazgató által. 3. Alkalmi dal. Énekl. a dalkar. 4. Üdvözlő beszéd a kartársak nevében. Tartja Molnár János tanár. 5. Üdvözlő a tanítványok nevében: Zilahy Dezső IV. b. o. t. által. 6. Üdvözlő beszéd a régi növendékek nevében. 7. Üdvözlő beszéd. Tartja Hidvégi Benő kir. tanfelügyelő. 8. Üdvözlő a gondnokság nevében. 9. Üdvözlő

beszéd a po. g. leányiskola nevében. 10. Üdvözlő beszéd a felső ker. isk. nevében. 11. Záróbeszéd. Tartja Király Károly igazgató. 12. Hymnusz. Énekl. a dalkar.

Áthelyezések a vasutnál. A miskolci üzletvezetőség területén Bartók Vilmos állomásfőnök Balassa Gyarmatról Zólyom-Brezóra, Dubiznay Kálmán ellenőr Losoncra a losonci forgalmi főnökséghez, Csaplovics György ellenőr a losonci forgalmi főnökségtől állomásfőnöki minőségben Balassa-Gyarmatra, Havas Mór ellenőr az igazgatóság kereskedelmi főosztályából a miskolci üzletvezetőséghez, Körmeny Lajos állomásfőnök Zólyom-Brezóról az igazgatóság kereskedelmi főosztályába. Kocsis Jenő állomásfőnök Sajócs-egről Emődre, Vincze Dániel hivatalnok állomásfőnöki minőségben Sajócs-egyre, Stark Sándor állomásfőnök beosztott minőségben Kalkápotnára, Franke Flóris hivatalnok Feledről állomásfőnöki minőségben Csényra, Veress Elek állomásfőnök Szikszórol a miskolci üzletvezetőség forgalmi osztályába, Szedlacsek Emil hivatalnok Ruttkáro állomásfőnöki minőségben Szikszóra, Stefanovits István tartalék-hivatalnok Miskolcra Ruttkára és Turesányi Béla hivatalnok Miskolc gömöri állomásra helyeztetek át.

Eljegyzés. Neumann Mór eljegyezte Kohn Irén kisasszonyt, Kohn Ignác leányát Miskolcon.

A borsodmegyei általános tanító egyesület közgyűlése. A mintegy 300 tagból álló Borsodmegyei általános tanító egyesület ma egész napon át tartotta meg az évi közgyűlést Miskolcon, Csiky Béla elnöke alatt az Erzsébet iskola díszes termében. A közgyűlésen a népes egyletnek nagyszámban jelen volt nő és férfi tagjain kívül megjelent a közgyűlésen Hidvégi Benő kir. tanfelügyelő, dr. Majzler Jób ügyvéd, a miskolci zsidó iskolaszék elnöke, Gálffy Ignác állami felsőkereskedelmi iskolai és Király Károly áll. polgári isk. igazgató is. A közgyűlést megnyitó beszédrel Csiky Béla az egylet elnöke nyitotta meg, mely után az egylet működésének évi jelentését, a számvizsgáló bizottság jelentését s a jövő évi költségvetés és a VI. egyetemes tanító-gyűlés jelentését tudomásul vették. A népoktatási törvény revíziójáról Fogarassy Jenő ároktói, a földrajznak tankönyv nélkül való tanításáról Baksa Lajos a-zsolcai tanító értekezett. A gyűlés a földrajznak könyv nélküli tanítását a Torda-Aranyosmegyei Egylet indítványával szemben, mint még időelőtti ellenezte s ez értelemben is határozott. Szepesik János misk. közs. tanító Jókai nevelő hatásáról tartott nagy értékű értekezést, míg az irva-olvasás történetének megírására kitűzött pályadíjat Kerényi Márton miskolci tanító nyerte el, ki azt a gyűlésen Gööz Ferenc által elparentált egykori tevékeny tanítótársuk sírkömlékére ajánlotta fel. A tanítók országos bizottságába a gyűlés kiküldöttül Schlésinger Ármán egyleti főjegyzőt választotta meg, a jövő évi közgyűlés helyét a választmány fogja kitűzni. Végül egy új pályatételt tűzött ki az egylet. A közgyűlést megelőzőleg ismerkedési estély, míg a közgyűlés napján a Koronán népes bankett volt.

Halálozás. Sulyos csapás érte Hubay Gyula miskolci kir. törvényszeki bírót és családját. Mint részvétellel értesülünk, leánykájuk, Jolánka, 12 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A korai sírba szállott fiatal leányka temetése kedden délután 4 órakor volt a Batthyányi-utca 5. sz. alatti gyászházban, ahonnan Felső Nyárádra vitték s az ott levő családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Magyar név. Dukasz Lajos m. kir. postamester Ózdon belügyminiszteri engedéllyel kiskoru gyermekeivel együtt vezetéknevét „Darvas“-ra magyarosította.

Muzeumunk gyarapodása. Balázs Béla tanárjelölt a borsod-miskolci muzeum megbízásából a most lefolyt nyáron Tibold Daróc vidékén ásatásokat folytatott és a szép számú lelet gyűjteményt már beszállította Miskolcra a muzeumba. A leletek rendezését a muzeum később eszközi Balázs Béla személyes felügyelete mellett.

Magántisztviselők gyűlése. A magántisztviselők országos szövetségének miskolci testülete tisztújító ülését Máthé Ferenc elnökelete alatt tartotta meg. — Elnökké választott Lichteinstein László, alelnökké Elek Gyula, titkárrá Katona Mór és levelezővé Gajári Vilmos.

Leesett a toronyból. Sulyos baleset érte tegnapelőtt délelőtt Zidron Lászlót, egy 13 éves fiút, ki a Vöröstemplom tornyába harangozni ment s onnan véletlenül a templom padlására leesett. A gyermek karját és homlokát erősen összezúzta. A sebesült fiút az Erzsébet kórházban ápolják.

A közművelődési egyesület ülése. A borsod-miskolci közművelődési és muzeum-egyesület közművelődési bizottsága f. hó 26-án d. u. 5 órakor dr. Szentpáli István elnökelete alatt ülést tartott a polgármester hivatalos helyiségében. Az ülés egyedüli tárgyát a közművelődési egyesület októberi munkaprogramjának megállapítása képezte. A programot azonban nem lehetett összeállítani. Elhatározták az ülést, hogy dr. Cholnoky Jenő egyetemi tanárnak október 2-ára hirdetett szabad előadását kibejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztják.

A tokaji Rákóczi-szüret. A tokaji szőlőkben Rákóczi korabeli szüretet rendeznek. A rendező-bizottság legutóbb abban állapodott meg, hogy a szép ünnepet a város szőlőtelepén tartják meg. Az érdekes látványosságot iránt Tokaj vidékén nagy érdeklődés nyilvánul.

Iparos ifjak dalestélye. A miskolci ipartestület védnöksége alatt levő iparos-ifjúsági önképző-, olvasó- és közművelődési egyesület és dalárdája október 1-én Ludvig István elnökelete alatt saját pénztára javára, a korona szálló dísztermében, Vattai Tóni zenekara közreműködése mellett, világpostával és tánc-cal egybekötött közönségtel fogadnak s a hirlapokban nyugtázni fogják. A sikerültnek ígérkező estély műsora ez: 1. Lányi E.: Bujdosik a csillag... 2. Lányi E.: Kertem alatt... 3. Kreutzer: Cis kápolna. 5. Lányi E.: Pehér az én rózsám háza... 5. Lányi E.: Miről apám nagybusan szolt... Ajánljuk a kedveseknek ígérkező mulatságot az érdeklődők figyelmébe.

Kisiklott villamos kocsí. Nagy esődületet okozott a Vay-úton egy kisiklott villamos kocsí, melyben többen ültek, a vasut felé ment. A gözmalom közelében a kocsí kerekai nagy zökkenéssel lecsusztak a sínekről, nagy ijedelmet kelte az utasok között. A kocsit azonnal kiürítették. A villamos telepről érkezett munkások segítségével sikerült a kisiklott kocsí kerekait a sínekre visszahelyezni, mire a villamos tovább folytatta útját. Mint később megállapították, a kisiklást az okozta, hogy a vasut vágányaira vásott gyermekek kavicsokat raktak.

Megőrült a vonaton. Lakatos János bábonyi gazdaember feleségével Miskolc felé utazott a gömöri vonattal. Még mielőtt a vonat Miskolcra érkezett, az asszonyt örülési rohamok lepték meg. Az a rögeszméje támadt, hogy megakarják ölni és segítségért kiáltozott. A szerencsétlen elmebeteg asszonyt a rendőrségre vitték, ahonnan a mentők beszállították az Erzsébet-kórházba.

Relytőjes eset. Az Erzsébet kórház kibővítésére irányuló építkezések alapozási munkálatainak a munkások egy kifejlett embersontváza akadtak, amelyet alig 30 cm. vastag földréteg takart. A csontváz napfényre kerítése után azonnal feljelentést tettek a rendőrségen, honnan Berner kapitány dr. Pflieger kerületi orvossal a helyszínére mentek megvizsgálni a leletet. A csontváz körülbelül 30-40 év előtt kerülhetett oda, ruházat, vagy más emberi maradvány nem volt található. Miután a lelet helye emberemlékezet óta szántóföld volt, de meg a csontokat borító földréteg vékony volta arra engednek következtetni, hogy valami régi büntény áldozatának csontjai kerültek napvilágra, amelynek eredetét, kilétét ma már nem igen lehet megállapítani.

Uj körorvos. Bogácson most volt a körorvosválasztás, mely alkalommal egyhangulag dr. Winternitz Antal választott meg, ki állását október 1-én foglalja el.

Aluminiumbánya. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy dr. Szadeczky Gyula kolozsvári egyetemi tanár egy fizetben ismerteti az ujonnan feltárt jád-vavölgyi (Biharmegye) alumínium bányatársulat bányatelepeit, melyeknek székhelye Kolozsvár. Miután Ausztria-Magyarországon alumíniumot idáig egyáltalán nem termelnek s miután a felfedezett, feltárt s bányahatóságiilag adományozott, vegyileg többszörösen megvizsgált telep első felfedezés hazánkban s gazdagabb a külföldi hasonló telepeknél, ennél fogva nagy jelentőséggel bír.

Hadfelszerelési cikkek szállítása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. közös hadügyminisztérium a közös hadsereg hadfelszerelési cikkeinek (jelvények, gombok, paszomantok, kardbojtok, zsinórok, kürtök, dobok, lovagló cikkek stb.) szállítására pályázatot hirdet. — Ajánlatok f. évi okt. 15-ig a hadügyminisztériumhoz nyújtandók be.

Felhívás a vásárolt és beszállított borok bejelentésére nézve. A bekövetkező szüreti idő alkalmával figyelemzetnek mindazon rendező vizsgálat alatt álló és így szemle-ívvvel ellátott borkereskedők, bormérők (korcsmárosok), kik a szüretelés tartama alatt mástól vásárolnak, valamint azon magánfogyasztók, kik nem szőlősgazdák, hogy a vásárolt és tényleg beszállított must mennyiségét esetről esetre annyival inkább köteleességüknek ismerjék — saját érdekükben — még a bepincézés előtt a városi fegy. adóhivatalnál bejelenteni, mivel ellenesetben ebbeli mulasztásuk a fogvasztási adótörvények és szabályok értelmében jövedéki kihágásnak fog tekintetni. Miskolc, 1904. szeptember hó 26-án. Miskolc város fogyasztási adóhivatala.

× **Az amerikai kiutazásról.** Gróf Tisza István miniszterelnök kifejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik a merre akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy kivándorlót sem fognak arra kényszeríteni, hogy Fiumén keresztül hagyja el az országot. Ezen utvonalon tizennyolc napot kell a tengeren tölteni, hogy Amerikába eljussunk. A községi és körjegyzőket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a fumei tizennyolc napos amerikai utazást ajánlják, ám a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást, de nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan 7 nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogában áll a jegyző ellen azonnali panaszt emelni a vármegye alispánjánál. A vármegye alispánja majd elrendeli, hogy a jegyző adja ki a kivándorlóknak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyéni szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a fumei utra, az ellen sürgős beadványt kell intézni gróf Tisza István miniszterelnöknek, mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségtelenül igazságot fog tenni. Aki a brémai utlevelet megkapta, Oderbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába és onnan 7 nap alatt kijut Amerikába. Az ügynököktől senki semmi esetre se ijedjen meg. Az ügynökök vagy megbízott senkit fel nem tartóztatnak s ha valamelyik mégis megkockáztatná, azt az ügynököt nyomban föl kell jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az a legcélszerűbb, ha a kivándorló ott, ahol feltartóztatják, rögtön sürgöny blankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kér megbüntetni. A miniszterelnök ilyen esetben tüstént intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell, hogy gondja legyen, hogy az ügynököt megbüntessék. A miniszter-

elnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartsák s azokat a kivándorlókat, akiknek brémai utlevelük van, ne háborgassák. Utlevél nélkül senki se utazzék Amerikába. Már azért sem, mert hiszen utlevelet mindenki kap. **Missler F., Bremen.**

Betűszedő tanulóknak fizetéssel felvétetik 13—14 éves fiú, ki a középiskola 2 osztályát elvégezte Jelentkezhetni Szelényi és Társa könyvnyomdájában.

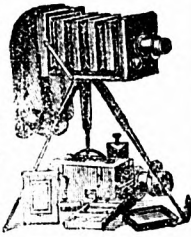
Majdnem új elegáns gyermekkocsi jutányos áron eladó. Szathmáry Lajos, Jókai-utca 2. (Tökés-ház.)

DUNKY FIVÉREK

— cs. és kir. udvari fényképészek műterme —
MISKOLC Városházátér 20.

Országos híró műtermek vannak:
Kolozsvár, Miskolc, S.-A.-Ujhely és
Deesen.

Műkedvelők részére friss vegyszerek és minden kellékek kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

A miskolci országos baromfi kiállítás. A baromfi kiállítás igazgatósága már elkészítette a megnyitás programját, melyet a következőkben közlünk: Szeptember 30. Péntek. Birálói bizottság működése. Október 1. Szombat. Hivatalos vendégek ünnepélyes fogadtatása a tiszai pályaudvarnál délelőtt 10 óra 45 perckor. 3. Kiállítás ünnepélyes megnyitása délelőtt 11 és fél órakor a Népkertben. 3. Séta a kiállításon. 4. Birálói eredmények kihirdetése és a jutalomtárgyak kiosztása délután 1 órakor. 5. Bankett a Korona vendéglő nyári éttermében délután 2 és fél órakor. (1 teríték ára 5 K.) 6. Este cigányzene a Pannónia kávéházban. Kezdődik 8 órakor. Okt. 2. Vasárnap. D. e. 11 órakor. 1. Pirkner János országos állattenyésztési főfelügyelő a népkerti vígadó dísztermében előadást tart a „Baromfitenyésztés fontosságáról“, utána Rácz Ödönné urnó „A nő szerepe a baromfitenyésztésben“ témáról értekezik. 2. Kiállítás látogatása. 3. Sétahangverseny a népkertben délután 4 órától 6 óráig. Október 3. Hétfő. 1. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete által Angliából importált telivertényezőrtörzsek elarverezése, délelőtt 10 órakor. 2. Tenyész-baromfi vásár délután 1 órától 5 óráig. 3. A kiállítás ünnepélyes bezárása délután 6 órakor. Este cigányzene a Koronában.

Temesvári Szt.-Mihály országos vásár. A folyó évi augusztus havában tartott Szt. Jakab országos vásáron a felhajott szarvasmarhában, sovány sertésekben és lovakban az általánosan érezhetővé vált takarmányhiány folytán igen jelentékeny volt, de eladások a roz árak miatt nem eszközöltettek nagy számban s a gazdák — kivált a jobb módúak levők — kedvezőbb eladási alkalomra vártak. A szeptember hó 29-én kezdődő Szent-Mihály országos vásáron a felhajtás előreláthatólag még nagyobb lesz, azért, mert kinalatra kerülnek mindazon állományok, melyek átteleltetési költségeit a tulajdonosok viselni nem bírják. Alkalmuk nyílik tehát a vevőknek szükségleteiket a temesvári orsz. vásáron előnyösen fedezni. Az augusztus havi orsz. vásáron fizettek: tinóért 44—46, vágómarháért 52—54, járomkörért 54—56 fillért kilogrammonként élő súly szerint. I. rendű igazlovakért páronként 320—340 koronát és csikókért (remonte-lovak) darabonként 440—460 koronát.

Hirdetmény. Földmivvelésügyi m. kir. miniszter ur kilátásba helyezte, hogy f. évi okt. hó 1—3-án itt megtartandó országos baromfi kiállítás alkalmából 50 drb nemes fajú Orpington tenyészakaszt fog magyar fajokkal leendő kicserélés céljából rendelkezésre bocsátani. Fel-

hívom ennél fogva Miskolc város baromfitenyésztéssel foglalkozó közönségét, hogy kicserélés iránti szándékát hivatalomnál f. évi szept. hó 30-áig bezárólag bejelenteni el ne mulasszák. Miskolc, 1904. szept. hó 26-án. Dr. Szentpáli, polgármester.

A miskolc—diósgyőri vasut. A vármegye legutóbb tartott közgyűléséből felirt a földmivvelésügyi miniszterhez a miskolc—diósgyőri h. é. vasut anyagi támogatása végett. A miniszter leiratában arról értesíti a vármegye közönségét, hogy a nevezett vasut építési költségeihez fedezet hiányában hozzájárulást nem adhat.

Szegedi első fajbaromfitenyésztő részvénytársaság alakuló közgyűlését f. hó 12-én tartotta meg. Megválasztott igazgatósági tagnak Pillich Kálmán, Lövész Antal, Anzenberger Antal, Branswetter Ottó, Katay Pál és Katay Ferdinánd. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Deési Béla, Berezy Antal, Schütz János, Engel Lajos és Tury István. Az alakuló közgyűlés után mindjárt összeült az igazgatóság ülésre, melyen ügyésznek dr. Kasza Ferenc és titkárpénztárnoknak Vogel Antal lett megválasztva. Az új részvénytársaság hivatalos lapja a Hrablay Emilné szerkesztésében megjelenő „Baromfitenyésztés“ lesz. Az egyesület Uj-Szegeden állítja fel telepét két katasztrális hold területen és főcélja a fajbaromfiak nevelése lesz; azonban tojás adás-vétellel is fog foglalkozni. A társaság 100 drb. névre szóló 100 koronás részvényekkel alakult; vagyis egyelőre 10.000 korona alaptőkével.

Értesítés. Az október 1. 2. és 3-án Miskolcon tartandó országos baromfi kiállításra utazó közönség kényelme szempontjából az érkező utasokat mindkét pályaudvarnál már folyó hó 30-tól kezdve a kiállítás elszállásolási bizottság tagjai fogják fogadni, kik az érkező utasokat a részökre fenntartott lakásokról megfelelően tájékoztatni fogják. A bizottság tagjai: „Fogadó-bizottság“ felirású jelvényeikről lesznek felismerhetők.

SZÍNHÁZ, IRODALOM.

Cyrano de Bergerac ot mint történelmi alakot, a Nemzeti Színház bemutatója alkalmából fölötté érdekes cikkben ismerteti a „Színház és Élet“, gyönyörű kiállításban, gazdag tartalommal megjelent legújabb száma. Hasonló érdekességű S. Hubert magyarországi élményeiről. Dr. Kohut Adolf, a hírneves publicista tollából megjelent cikke, éppúgy, mint többi közleménye, mint „A magyar dráma — német világitásban. Jegyzetek a vidéki színészetéről. Veszendő poézis stb. Arányi Dezső, az idegenből hazatért magyar művészt levelét közli, bemutatja a művészt képen. A legbehatóbban ismerteti a főváros és vidéki színházi életet. Csehov novellája, a mindig aktuális jegyzetek, vers, regény méltán sorakoznak a többi érdekes közleményhez. A lap 20 oldalas gazdag belső tartalmának megfelelő külső kiállítás. Képei közül kiemelkednek Pethes Imre mint Cyrano, Rotund, a Cyrano szerzője, Arányi Dezső, a „Rézi“ bemutatójáról közölt felvétel. Homokay Gabriella, Czako Vilmos, Pázmán Ferenc arcképei. A gyönyörű színes címképes lap egyes száma ára 24 fillér, kapható minden újságárúsnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest Baross-utca 29.

C S A R N O K.

A konyha és étkezés történetéből.

Irtá: **Vértessy Sándor.**
(Folytatás.)

Görögországnak volt egy szirakuzi Arches-tratója is, aki „Gastronomiá“ jában a konyhaművészetből már valóságos tudományt csinált és mindegyik verse egy kész konyharecept. Aristophanes „A nők gyűlése“ című vígjátékában a nők által rendezett lakoma menüjét 7 sorban mondhatja el s ez a 7 sor egyetlenegy rőfös szóból áll!

Az a nép azonban, amely a konyha és étkezés élvezetét, a lakomák gyönyörét az őszes népek közt végtelenségig fokozta úgy, hogy az már örült pazarlás és mértéktelenség orgiájává fajult, a római volt. Ehhez járult még a szemképráztató fényezés, melyben gyakran olyasmis történt, hogy a plafonról lágyan aláhulldogáló rózsalevel-eső beborította az egész dőzsölő társaságot. A rómaiak a szakácsművészetben a görögök tanítványai, de messze túlszárnyalták mestereiket. Asztalkészletük is fejlődést mutat azokéhoz képest. Már a köztársaság első évtizedeiben általánosan használták a görögökhöz kerek, vagy tojásdad tányérokat. Régebben ezeket kenyérszeletek pótolták, amiket étkezés után a házi szegényeknek juttattak. „A régi juhászok először agyagcserepeket, s kancsókat készítettek”, írja Tibulus. A kézzel formált, napon szárított edényeket, aminőket az alba longai vulkáni területen s legrégebb római temetőikben találunk, görög befolyás alatt lassanként díszesebbek, egyre pompásabbak válnak fel. A kezdetleges állapotok emlékére azonban az agyag edények használata mindvégig kötelező volt az áldozatoknál s a Vesztia szűzek által táplált szent tüzet is ilyenekben tartogatták. A régi Róma legszenyebb emlékei közé tartozott Numa király sőtétiszimű, terrakotta, nyilván kézi készítményű ivócsészéje, (Juv. VII. 34) melyet a birodalom estéjéig imádatos tisztelettel vettek körül. Az arvalisok papi rendjének naplóiban sokszor olvasható: „Imáikat az agyag edényekhez intézték”. Volt a rómaiaknak asztalkendőjük (mappa) is, nem a mai, tisztasági célra, hanem hogy a vendég azt, amit vendégségben el nem fogyaszthatott, ebben hazavigye. Ezért minden vendég magával hozta mappáját. A só-

tartó egy római asztalról sem hiányzott és még a legszegényebbeknél is, ha csak lehetséges volt, ezüstből készült és szentnek tartott. Használták a villát is, de csak a tálalók, akik a húsfélétet rendszeren feldarabolták a konyhában. Ez a mesterség, hogy izlésesen történjék, gondos tanulmány tárgya volt bizonyos iskolákban (szakácsiskola?), hol összerakott famintákon gyakorolták be. Az étkezés maga az ujjak segítségével történt, — mint még most is Keleten — a hig ételeknél azonban használtak kanalat. Az étkező asztalok a szegényeknél cserép, a gazdagoknál ezüst és arany tányérok voltak megrakva. Ami szervis nem volt szükséges, azt látványosságul kis asztalkára rakták (v. ö. a mi üveges szekrényeinket!). Az arany edények használata császári előjognak látszik, mióta Tiberius (Kr. u. 16-ban) azoknak használatát magánosoknál az áldozati cselekményekre szorította. Aurelianus e tekintetben teljes szabadságot adott. Nagy művészi fejlődést és fényűzést látunk különösen az ivóedényekben. Ide tartoznak a hindu eredetű, vegyülek (föld és mész) pátból égetett s ami porcellánunkhoz hasonló anyagú „vasa murhina”, melyeket sokszor horribilis áron szereztek be. Igen divatosak voltak a fényezés emelkedésével főleg ezüstből készült ivószarvak. Egyik császárkori író feljegyzi, hogy a római katonák ivószarvai súlyosabbak voltak, mint kardjaik! Caesar elbeszélése szerint a gallusok is használtak ilyen bölényszarvból készült, szélén ezüstbe foglalt ivószarvakat lakoma alkalmával (Comment de bello Gallico. VI. 28.) A díszítés különben a tálalás azon magasfokú művészetben érte el a tetőpontját, amelyet mi medernek is méltán bámulunk. A felszolgáló cselédség analogiát mu-

tat a miénkkel. Teljes díszben szolgált fel, de énekelve, ritmikus támlépésekben. A császári cselédségnek idővel kiváltságos aranyhimzésű, fehér livréje volt. Már Domitján is rossz néven vette, hogy bátyjának veje szolgálát fehérbe öltözteti, de e tekintetben csak később hozott etikett szabály. Alex. Severusról feljegyezték, hogy cselédeit nem járatta a szokásos díszruhában, sem arany edényeket nem használt. A rómaiak kezdetben székeken ültek a lakomához, később a puha keleti kényelemmel megismerkedve, az asztalokat három oldalról körül fogó pamlogokon heverészve és bal karjukra támaszkodva étkeztek. A fekvő étkezés római specialitás maradt mindvégig. Az asztalok kezdetben négyzetűek, később divatosak s kerekformájúak.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: Szelényi Lajos.

Őszi kalap-ujdonságok.

Őszi és téli kalap-ujdonságok
tisztá gyapjuból, nyulszőrből és valódi
gráci lódenből megérkeztek.

ROSENBERG BÉLA

férfi divatüzlete

MISKOLC, Széchenyi-utca 20.

Fereneci B. könyvkereskedésével
szemben.Hol férfi és női cipők, fehéreneműk,
esőernyők, harisnyák, keztük stb. stb.
legolcsóbb árban kaphatók.

Őszi kalap-ujdonságok.

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas“-hoz címzett gyógyszerertárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kéz bőrének selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rozsa és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri szájjel öblögető vízbe, kellemes szájjel kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kítűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségektől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- RácZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedrője“** soha meg nem meg nem avasodó, zsírmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszem balsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szörvestőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szagoló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona.

Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általános házi szerek gyáánál legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapest TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Czélserűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltések fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.